МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВІАШАГІКХЕТА!

ЕРА, № 141 (4309) 24 НОЯБРЬ 1966 шу

Мах 2 нап.

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советска Социе Комунистическ парте Ноч-Гіалгіай обкома Ноч-Гіалгіай АССР Лакхьаьчарча Советех Министрах Советех орган.

Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУВЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

ПАРТИЙНИ КОМИТЕТА ПЛЕНУМ

Вай парте дуккхача шерашкарча опыто тешал ду коммунистий, берригача кхаьхьеламкой творчески инициатива дегІайовлас а пхиъ лостам тІа а, эттача хьала пийса анализ ца, балха результатий объектив мах бе дуккхьала коллективни кулгаллара ленински принципи цІенкаттуо лелаяра, партийна чтра демократи дегІаьовлаяра ларда тІа мара йиш ян хилара. Коллективни хьаьчьлиа чоагІаІаро дувцарах, дуккхаьчь наха хетачунга хаттаІа харах, цар опытах политикен практикан балха тІехьи пайда оцу харах хьахуо партийни кулгаллара лард.

КПСС XXIII-ча съездо хьаьвенах царта хьаьра ленински принципий низ. Съездо могайир партийни вахара ленински нормаш коллективни кулгаллара принципашни цІенкаттуо лелаярах йола КПСС-Центральни Комитета лини. Партийни органаш декларийна а коммунисташа хетачунгІен цар предложенешкеи кхы а чоагІаІа ладувІа, дешаш пиргІаІта, гІулакхаш дувцара аьнна, критика дегІайовлаяра оцу хьалаш хьадо.

Съезда решенеш кхочачьлеш, партийни организацина чоагІа йолхо ю балха тІа коллективность чоагІъара а дегІайовлаяра а, хьалхьалий гІулакхаша, критически хьастам бу дакъаловлдарца. Цу гІулакха лиъка гІо ду пхьащайолча мотивигашка йолча пленумаш кийчъара йолдача. Нагахьа аьнна хьалхаІа пленумашца йолдешаш пІеиъигача бохьаша кийдоьг хиндаде, хІаъа уж кийчъ партийни комитетий дуккхача чІенашца, масала, парте Ярославски горкома тІехьчаьчарех йолча цхьан пленума йоьгІа материалаш кийчйир горкома 25 чІенот чІенаяла волча кандидатоп; Ярославска Кировски районна чІенаша хьаьчаре дахьа а доьшаш кийр ваІаоашца йоьхча беча балхах йола пленум. Из опыт шерра дІайоаржаве йоаГІаш а.

Къаьнна канонаш, порядкеш, формализм дІаьхкъара ковкъоатал ду пленумаш дІаьхкъара. Керда мотІаш лаьаро. Малаш, уж тІехьарчаьчарна хьаьлойна мотІгашка хиъар доьжаьш ца еташ йола пленумаш. Доькъа текстга кхьйола материалаш хьаьхьеш а дІаьхкъ нахь енаргІоашш. Уж йоьз комитета чІенашта, дуккхаІа йоьхьа коммунистий собранеш кийр доьлаш, цу тІулакхо йиш хилийр дуйна доьш, кхочачьмбаарийр баьхьаьш йоаргІа доьна, уж кхочачьмбаарийна йоаргІа доьна, уж кхочачьмбаарийна дешаш дуйнча хана дуккаІгІа дьхьже терко ю КПСС XXIII-ча съездо хьаьлаьшка оттаьдо. Коллективна хьаьлаьшка оттаьдо партийна организацен лаьрхІан лаьхбара, наха беш болх болх хьалхан а культура а айра хьажа йоьлаш планаш кхочачьъара а тІаберабІда. Пленумашца йоьккха мотІаш лаьдо боьхьана кулгаллара. Ленинан Іаьчь кхетаьнг а да: экономикан, культура, политикан а коммунизмен хьаьлчьа. Бакъда партийни комитетий уж хетачунга хаттаІа харах, оргаьнца поьдтическеи кулгаллара йоаГІаьчь йолчь парта йолча методашца, производство дегІайовлаяра партийни аьнна лаьхьбара хьаьчьаьнг. Нагахь доьйлаш масала, парте Нижне-ГІалгаьски горкома аьнна пленумо города предприятешца материальни моральни стимулировани яра практикан дола деш. ТІаьнгача решене тІа къоастадь ца партийни организацей декъарашца балха методашн.

ЧІоагІа дика да пленумашца дІаьшаш дуйнарх характер хуаьлаьчу хилар. Доаллаш-доаллаш цхьан хана-хинна хІама а хинна дІаьдоьлаш латт саьмоотчетий форме деш дола къамьлаш. Цоаш виказаш болча коллективе меттел районни, городской, областной партийни организацешца а хьалхий гІулакхаша, критически хьастам бу дакъаловлдарца. Цу гІулакха лиъка гІо ду пхьащайолча мотивигашка йолча пленумаш кийчъара йоьдача. Нагахь аьнна хьалхаІа пленумашца йоьдешаш пІеиъигача бохьаша кийдоьг хиндаде, хІаъа уж кийчъ партийни комитетий дуккхача чІенашца, масала, парте Ярославски горкома чІеъхьарчаьчарех йолча цхьан пленума йоьгІа материалаш кийчйир горкома 25 чІенот чІенаяла волча кандидатоп; Ярославска Кировски районна чІенаша хьаьчаре дахьа а доьшаш кийр ваІаоашца йоьхча беча балхах йола пленум. Из опыт шерра дІайоаржаве йоаГІаш а.

Къаьнна канонаш, порядкеш, формализм дІаьхкъара ковкъоатал ду пленумаш дІаьхкъара. Керда мотІаш лаьаро. Малаш, уж тІехьарчаьчарна хьаьлойна мотІгашка хиъар доьжаьш ца еташ йола пленумаш. Доькъа текстга кхьйола материалаш хьаьхьеш а дІаьхкъ нахь енаргІоашш. Уж йоьз комитета чІенашта, дуккхаІа йоьхьа коммунистий собранеш кийр доьлаш, цу тІулакхо йиш хилийр дуйна доьш, кхочачьмбаарийр баьхьаьш йоаргІа доьна, уж кхочачьмбаарийна дешаш дуйнча хана дуккаІгІа дьхьже терко ю КПСС XXIII-ча съездо хьаьлаьшка оттаьдо. Коллективна хьаьлаьшка оттаьдо партийна организацен лаьрхІан лаьхбара, наха беш болх болх хьалхан а культура а айра хьажа йоьлаш планаш кхочачьъара а тІаберабІда. Пленумашца йоьккха мотІаш лаьдо боьхьана кулгаллара. Ленинан Іаьчь кхетаьнг а да: экономикан, культура, политикан а коммунизмен хьаьлчьа. Бакъда партийни комитетий уж хетачунга хаттаІа харах, оргаьнца поьдтическеи кулгаллара йоаГІаьчь йолчь парта йолча методашца, производство дегІайовлаяра партийни аьнна лаьхьбара хьаьчьаьнг. Масала, КПСС Ноч-Гіалгіай обкома бирос тІехьхьарчаьчарна пленуме дика доьшаш йолийнай «КПСС-ЦК майкеи Пленума итогехьа практически даьр а кхы де дезаш хьалхашка латтар а. Новкъа да- ниг та йола практика массанахьа а та хилар.

ХІаъа а тІекъа долаш да партийни комитетий цхьаьнга пленумашца дуйнарх характер хуаьлаьчу хилар. Доаллаш-доаллаш цхьан хана-хинна хІама а хинна дІаьдоьлаш латт саьмоотчетий форме деш дола къамьлаш. Цоаш виказаш болча коллективе меттел районни, городской, областной партийни организацешца а хьалхий гІулакхаша, критически хьастам бу дакъаловлдарца. Цу гІулакха лиъка гІо ду пхьащайолча мотивигашка йолча пленумаш кийчъара йоьдача. Нагахь аьнна хьалхаІа пленумашца йоьдешаш пІеиъигача бохьаша кийдоьг хиндаде, хІаъа уж кийчъ партийни комитетий дуккхача чІенашца, масала, парте Ярославски горкома чІеъхьарчаьчарех йолча цхьан пленума йоьгІа материалаш кийчйир горкома 25 чІенот чІенаяла волча кандидатоп; Ярославска Кировски районна чІенаша хьаьчаре дахьа а доьшаш кийр ваІаоашца йоьхча беча балхах йола пленум. Из опыт шерра дІайоаржаве йоаГІаш а.

Хьаьвенах царта хьаьра ленински принципий низ. Съездо могайир партийни вахара ленински нормаш коллективни кулгаллара принципашни цІенкаттуо лелаярах йола КПСС-Центральни Комитета лини. Партийни органаш декларийна а коммунисташа хетачунгІен цар предложенешкеи кхы а чоагІаІа ладувІа, дешаш пиргІаІта, гІулакхаш дувцара аьнна, критика дегІайовлаяра оцу хьалхаІа йоьдешаш.

Съезда решенеш кхочачьлеш, партийни организацена чоагІа йолхо ю балха тІа коллективность чоагІъара а дегІайовлаяра а, хьалхьал

СОВЕТИЙ ІАЬДАЛ БАХЬАН ДОЛАШ КЪИЙСАРАШ

Халкъа Іаьдал-діадаккхаран мехка къаьнь капиталистическ порадкан іохоттаран духьа историе чухь эгтара хьаьла хьахиннача болхлойн ахархойн республикана тіаьлаьрзача чухьарчен кхича мехкашкарчен бІгиий гома юкъеъргаьр ер къона Советски Республика 1949 шера холлаьс.

Ц1у хана революце моастагІаьна эгтара чІоагІаргІа лог дьлар мехка кьулбелхе чІоп беш хиннача инарала Денникина кІайтаардейски эскар дар. Іаьлаьмте чІоагІа шоаш ХІалаа а хуьлаш, Денникина бІгиий вІашТіехьлаьр кІорта Къьлбелхе Кавказе чуІаьа, Дагестане Дакъаьча.

Ина болча халкъа болашца царна духьала баьлар Ленина райта Серго Орджоникидзе керте латтача большевикашца кулгаьдеш хинна болхлойн ахархойн. Пеховова хьаьла а йолаш, кІайтаардейнаьта бокха духьале хилар Нохч - ПІалгІенчах, Іаьлаьта тіехьбаьнначу а тіемз гоазал ІІалаш а баІгар. Цухьабаьхьа, кІайбаьрш ша а баь котало яккха ловш хиларо юхаг-бохлойн ахархойн прал деза долаш мел вар, халкъан шоай ІІоІаме хуьга деза долаш мел вар, советски Іаьдала тіехьлаьттаран, кхаьгаьгачоь бокъо хьаллоаьрзаш ваьсала а тера карадза. Гера карадза, кІанкъонгаш гражданинаш! Республикана хьаьрш ТІаьбесеб! ахан ер хиннарг Кавказкен краевой комитета тІаьхьелаьнна.

Шеррача фронтах тіемаш долаДер денникинашца, саггийн гергенн хуьхьалгга дилларга шоай ишаш-тіех хиларх пайда ацаш. Царна дуьхьала латтар гера карадза дола тіаьлаьгІа, черсий, гроднеевскийн болгаьнгІ, Владимирскийн ротеча ишарийн инструкторехь школерча курсантийн отрядаш, Аллха цар дешиллн турпаллин баьхьан долаш масеехь ди лаьккхар кІайтаардейнаьта фронт йохае ца могаш. Герзи тіема кхочанин тоьшаДер. Кхочамбоаьл бадар тіема спецназисташ, хиса вІашТіехьбаьнна а тіема гоазал йолаш а баІгар. Цухьабаьхьа, кІайбаьрш ша а баь котало яккха ловш хиларо юхагІа дакъа лаьцар февраль беттта юкъе БуроГарен Гроднерен хоа тіехьашка баьннача гроднеевски болхлоьнен красноармейцаш.

Кіайчарна духьала Буроге, Долакха - Юрта, Тіой - Юрта, Къаьсана, Инаркъе, СоагІаргІа, Чаьлаьн, Закан - Юрта, Ахабоарве, ПІажайГІорз, ПІойла, Чаьлаьх-Юрта чІоагІа тіемаш дьлуьг тіехьаьгІа герз іодилгаьнгар Шеча Эскарен цІечь парнгаьнийн отрядашца. Цар хьаьлаьцар Терски область революционн центр—Грозный, ка Нохч - ПІалгІайчен шаьрчарг дакъа белгалдоакхаьн ар, хІаьла малдарг аьлча, ц1у хана хиннарч Россе Къьлбелхьен Чрезвычайни комиссаре Г. К. Орджоникидзе белгалдаьлхьчча тайнара, кІайгаардейнаьта шоай тіехьлоьмза ІІалаьттаре йиш йолаш Нохч - ПІалгІайчен территореч машиннаьхьа бІеххьаьла хьалбоа готта оаснат мара хиланДер.

Кхы а чІоагІаргІа эшаш долча кхыстагІчуьнг чухьаьр тыш бухйоьхар. Шаккха а лергІаш Нохч - ПІалгІайчен сийлахьчаьн большевикий - подпольщикий Х. Аозовасе, И. Черноков, советски пахха турпаллерча историе оагІонаш тіа діаьлаььча дуьхьаьчча хьхьчар шераш.

Хала бар - граждански тіом. Хала дар советски Іаьдала чуьга моастагІаьна хьаллоаттаьлен дола йийтта империалистически - шаччьаьлкхеен бІгиан іохатоха. Цхьабаьхьа, хьаьстена аданий новкъостаца вай турпаллерча Шеча Эскаро цІечьна тіехьа шоллагІаьр йоаьхиан котало ишаьр ерригча кертерча фронташка.

Моттигерча революционни низашца ДІдуьг гар кІайтаардейски бІгиан чу ца дуьтан Нохч - ПІалгІайчен лоаммий коаначаьр къаьда доаттаенга, моастагІчуьг низаш хІаладеагІа. Іхьабаьхьа иш тоьшаьр из вохавен - экхаьвен. Хьалхьх дола аданаш, ПІайгІаьр ла лоамарой юртаниьра а, казакий станицашкара а ГІебараш Советски республика терзаьшцарча низий н - кьоста — ЦІе Эскар кхачарга хьежаьг бар.

Мехкарча дерритча халхьеч эрсех, нохчех, ГІалгІаьех, дагестанцех, черсех, балкарореч, хІирех, кхьчарех — болча болхлошен ахархошен цхьан вежарий мугІаре а этта, интернациональн кьовсаме хІаІгарлаьхар Октябрьскен революцена карагІдьаьнраш. Кхьаьгагча халхьа дагаГІа болча эмраш къонгашен меттарашен шоай аххар ДІателар хьамсара Советски Іаьдал бахьан.

Массане а балаьнзар аьттув боаданца духьала лоаттабаьчча ишаьр хьаьсама, революце контрреволюцийн лоаттабаьчча кьовсама кхьаьрга лийна а болаш эра болаш. Байнача а лийна болча а революце турпаллий сийлахьа шераш даим ахарг ы халхьа дегашка.

Советски хьаьла турпаллерча историена кьаьс шоай ІІераш ІІаьлаьрзаш Шерипов Асланбек, Гикало Николай, Адрнев Пилура, Мугорев Павела, Дудаев Суптана, Дьяков Александра, Кагерманов ЧІобас, Михайлик Василе, Арсанова ПаьхІамата, Галенская Анистасиас, Саутиев Мусас, Тьмчук Севастьяна, Анисимов Николая, Исаев Іабдул - Рашида, Палий Федосе, Аьбогачиев Юнсала, Чабиев Эгалос, Мальсагов Инальчас, Ханиев Махьмала, дуьккача кхычар.

Шийна, къаьлгаьмца, турпаллерча лепнаца граждански чІема лулах чаьх а дьлькка хьаьлера Советски Іаьдал инлиоонан болча революце къовсам хоша, сийлахь - воккхача Ленинна парте.

1920 шера март беттта Нохч - ПІалгІайчен къаьхьгамхошта новкъостала дера XI-ГІа ЦІе Эскар. Контрреволюций аьхар, ахкейса кІайтаардейнаьн улаш бар. Кхы цІакхаьа ДІаларг а доаЕаш Нохч - ПІалгІайче чІоагІаьлар Советски Іаьдал, цуа тіехьаГІа дена халкъа боаьхм іохаметтаттабе а социалистическ общество хьалъе а болабелар хьаьжагамкой.

М. АБАЗАТОВ,
историческийн Іилмий кандидат.

НАЬСАРХОЙ ШОАЙ МАЬКХ Я

Массехх шу ТІаьлха Наьсарен Вокзале ХІаьлйер маьх ю завод. Ха сиха ДІаІхар, цига хьалйер Іаьккхий, сийрда корпусаш. Октябра 49 шу дуьзна дешка болх бе йолеелар керда завод.

Наьсарен районе балача наха боккъонца дола къаьхьгамца согІат кийчдер ГІишлошІераша. Цига балача наха мІоагІа боккхаш ду керлача предприятех. ДІайаьхьбуе цига хІа а ях ахаеецарчи 45 тонн маьхка булочни изделеш. Арахецйча продукце ассортимент шера я, массех сортах йола маьхх, булочкаш, баранкаш, кхийола изделеш арахец цига. Завод маьхкана ІаІаттьерга Наьсарен района а лоалаха ада районаш а. ХІанзалхьа цига карарезаьр шин технологическ лини мара ди. Дукка ха ялалечьа ВОА технологическ лиеш а болх бе ДІайоалаийта лерДІ цига. ТІаккха планах лаьрхІача мощностах болх берга заводо.

Заводе ДІаоттаьлй керда технологеш оборудованиг. Производтеа ерриганга процесеаста автоматизация яьй. ЧоаІхане йоаца куьнйе шаьрча маьх ахоачашцьр кулгаьца. Завода нехашка болх бен тайп-тайнара техника яле а, цига парГІаГІа, сийрда я.

Керлачя предприяте мел эшаьсеедиилисташ ба. Царна ЖкЬе ба маьхх йоттарашц, дрожжеводаш, машиннисташ, бед хьу в р а ш. ДукхагІдочча дьлкъе кагийнах ба цига болх берашг. Баьртийна ІІьлаьн доалаш сиина къаьлет цигаьрсаша, ГІалгІаша, хьаьна кІамех болча наха. Ц1у коллективе болх бен дукха гІІалгІай мехкарийн а ба. Хьалхарча ДІайнаьха деш сиинах нормаш ТІехьхочаьнгаьш ба технолог Буаньева Рая, маьхх йоттар МоТушкова Рема, бед хьуьр Цороева Лиза, машиннист Ужахова Дибитан, болхлой Ужахова Аминат, Емцова Люба, Оздоева Люба, хьаьрашн.

Заводе кийчбеш ба мерда специлисташ, цига царна гоазал Іомаеш я инженер Мурзабекова Мурада Марем.

Завод ІаьлтъеЧа хьинарехьаьлкийтар «Грозпромстрой» треста № 11 йолча гІишлоп-монтажни управлене колденйно. Ма предприяте хьаьлчча дукха хьаьнан кийсьлар. СМУ болхлошца. Уж ошо а еш, толамца хІоачашцьр хьаьлашка латтъ деккарашц. Паччаьлкийнен комисси массаЙолча линешка, ульашца хьаьа а хьежа дика оценка елар кхочашцьа болх балха.

Кьонча кьолинеш денгара Хенте дакъаьр къаьхьгамца темпашц. ХІанзалхьа арахийцйа хьаьлара ДІаьш тоннаш маьхха изделеш.

Г. МУТАЛИЕВ,

Суурта тіа: болх беш да (дьрДеттьара аьттеха) Емцова Люба, Оздоева Люба.

Авторн сурт.

СИЙПАХЬ-ЙОККХАЧА ОКТЯБРЬСКИ РЕВОЛЮЦЕ 50 ШУ ДИЗАРГА

ТОЛАМИЙ ХЬАСТ

Вай хаварча Іилманен техникаеен, хІаьта иштта Іилма маьхкарга кхаьгаьгаьн ВІашТіехьбоккхачен карагІьаьрчий ларда тіа производтео хаддаьца эргаьлькха товаьнза ярташ аьвна сошам баьб КПСС ЦК центрийскийн Пленумо. Из кхета а деш, кхаьгаьн ларда тіа ВІашТіехьбаккхарга дуьхха балхаш даьа /Грознефта/ объединене предприятенка.

Кхаьгаьн Іилманца ВІашТіехьбаккхара болх ДІаболабир тха объединене НОТ-а советаьн НОТ-а ціанан гаьтъарен уж юкъеЙолаярен бригадаьн ишкарна. Совета декхар ДІ ерригача предприяте НОТ-а болх ВІашТіехьбаккхарн цуьна координацийн ар.

НОТ-ан, сийрдеш, хІаьрне иштта кхочаьча ДІаьхьЕ консультацеш ю. Творческийн бригадаьн юкъе бехаб инженерно-техническийн болхлой, ГІулаьлгеа ная, хьаьла латтъ болхлой.

НОТ-а планаш юкъеХьаьхьЙолайир эгтара хьаьлца цеха, участка, бригада бенн лергІаш ца ледаьна жигтаьнна а хІаьта иштта кхаьгаьгаьн ВІашТіехьбаккхара боарен доха боча, кхаьгаьгаьна хьаьлаш хаьа дочча мотивацийна а.

ХІанз объединене предприятенкеа уьк сахьаьта болх беш я кхаьгаьгаьн Іилманца ВІашТіехьбаккхара 18 совета 108 творческийн бригаьдеш.

«Старогрознефта» мехкадІаьта промыслонц управлене НОТ-а 71 организационно - техническийн мероприяти

ЦУН СИЙЛЕН ГIУЛАКХ

МоллагIа вола механизатор лоарХIаверзаш никъ боккхан лаьтта лелхийтаршта чIехьа чIехьа боса оагIонца гIолла ший машина йича. Цхьан оагIоргахьа — ІотІаоллаенна яда мегьенна чхраш, вокх оагIоргахьа — цуна. Из болх бер ленал йолаш, мацкара, лакка говаал йолаш хила веза. Из дерига шийх доаллаш ва бульдозерист Тураев Абухан. Ночч-ГIаьгIай чIе-наькъий лаьнна № 504 йолча участке С-100 хьа-ча бульдозера чIа болх беш ва ца.

Иэн шу хьалхагIа Іаьвоьлаьнгар из наькъан дехка, цу хана дена эзаран кубометраш лаьтта хьалдаьккхад по. Хаддана нормаш тIехьхочаьчашарг дуккхаза премеш Сийлен грамотаин тIийнай цунна. Хьалкара шу дац цо ком-мунистическе кхаьхьенна ъаьрнг яха сийлен цIа лелаш. 1965-ча шерара заданн 147 процент хоза-чаьнгIьар Тураева, хIаьта ух шера ца плян итт берта кховчаьнгIьй.

Атта дацар вIалла шийна бовзаш боагаьчча балха говзаш Іомаш, бакъла, пахадаьн кхаьхьенчуна фуннагIа дуту. Цундуьл хаддаза дешаш, балха Керда методаш лелхан ва Тураев Абухан. «Бульдозерца болх бе бенаеначча хана Іомавала а, хIама хатта а саг ваг-ца сона?, — яхаш дуйу Абухана. Цудуьхьа оис ца а дуйн ишта а вешта а IаьхьIора болх, дикагIа мишта хуьл а хьеха чIаккха IаьхьIора бора. Иштта Іойгора опыт, лакка-лора говзаш. Болх сиьгех дикеш бе-рал соргIа чIоагIа терго йора цо машин пIеней дикеш лелаяра. Ше болх беча ице шера цкъа мара мас-терской IаьоттаьI, ремонт ъаьнг бульдозера. МоллагIа яца кагий ремонт машин аьхаьла мегьта ше ю Турев Абухана. Цу гIулакха мел ваьна инструмент, запасной часташ масса кхуьл, кIаьг хуьл цуьн. Цу гайнарца болх барах цун дика дова ший машина хьал. ХIара деана пIеней бульдозера мотор, зиннича лаьтта хьокъ.

Тураева баьла мокъера хьалхаца-стаьлуг цкъа бенгало я: ер лайда эн лаьтта хоадаьдаран из гIа-ъа лаьккхаран дикагIийна методех. Иштта лаьттах насыьл ела Турагева пайда эн лаьтта хоадаьдара йолча гребенчатн способах. Йоккха йоаьнна ъаьнга пIара (2,5—4 метр) сихха лаьтта хьалдоькъ, нуьл тIехьагIа пIемс-пIемс отвал. Аьен сихха лаьхьчу ю цу отвалехо 20—25 процент лаьхьа бульдозера баька оисаеш. Иштта лоьхьаьна ъа тайп-тайпара баька бечча хьаьн бульдозера сихха вийтаьнарг хьалдаьдеш, бечча хьаьнна ца — хьаьдаьрг.

Иштта ъаьнга, аьхьчар шин кIаьнгийн бовзаш ца ца, Іомавала, Іомавала, Іомавала

СЕНЕГАЛ, Дакар — Іаьржача Африка эгтара ІоьккъагІа йоаь, поэт. Шера цо тІаіп 15 озарінга ахачІаца форда кемаш. Цига машиннаьх къаьр тІара кемаш тІа дувтт сенегальскги товараш детта да Іеш, лоаллахарча дуккаІга долча мехкий товараш а. Мухьаш чІоаттадеча ангарий чтра че 70 озар кубинскги метр я. ХІЬЬта Африкх алхха ше мара йоаІца екъача доха шорал — 200 метр.

Суртх тІа: дакарски докерашт — уж ба духхьал форда йистте Іойоаьсаьлча арахиса озаран тоннаш шоай бухь тІа ехкаш дІа-хІоа а кхуьхьаш, цу йоккъача портана вахар теларан.

С. Нулина сурт.

ТАСС фотохроника.

Доаьзол деьхьара

ПАРТИЗАНИЙ ГІУЛАКХАШ

ХАНОЙ, 22 ноябрь. (ТАСС). Кортамукъаьлен агенстеса беча хоаьо ахачитта ладийІа, вьетнамски информационни агентстеса кепа теха арахьалХ Къилбеьчен Вьетнама еригта кинотхьоргаш чуъаьлца ТІаьмаьнгаш ТІемах йоЛа укх шера октябрь бетта шоллагІча аханен ноябрь бетта хоьхьерн лаинеш.

Масала, городе Куанчте партизанаьх ораьхса ЗОараш тоннаш шоай бухь тІа ехкаш дІа-хІоа а кхуьхьаш, цу йоккъача портана вахар теларан.

С. Нулина сурт.

ТАСС фотохроника.

ОКТЯБРА НАКЪА ДОЛХАШ

Вай мехка цхьаькха а саг хуле таман е мишта накъаІгор-хьоІ со Советски Союзе ТІаьмаьнгаш ТІемах йоаьлца йаьчча йоаьлца тІЕла ца еш.

Цу белгалдалнинча денна накъабаьх кийчуьн ба Сунженски района культуросветучрежденей болхлой а. ТІагІеррта кийчо еш латт юрта художественни самодеятельность Боррисроссийски хьажара. Иа хьажар Советски Іаьдала 50 шу дизара хетадаьда, цул совгІа 1967 шера январь бетта Грозне хурйойча культуросветучрежденей болхлой республикаьнсча съезда а дина кийчо.ьх накъа даха деза вай. Культуросветучрежденей болх бовзачоа ховрзда из мел чоаІ-хаьен лаьнг болх ба. Хьажара еш кийчо таханн селхани дІайолаьнна Іийнаьн. Уьх тІеІхьарча шеарашка культучрежденеша беш Іола берриттА болх творчески низаш кийчдара хетабаьда ба. ХІанз а тІагІеррта болх беш ба ширитара рейсе. Сийдаьнна - боккъача денна хетаьь тематически сайреннаш, конференцеш, беседа ш юртаьшкарча клубашкен библиотекашкен. Кийчъьн латт культучрежденей помещенеш, толеш я гойтара агитаци. Хьажара лаьрхІа концертни программаш, советски драматургий пьесаш кийчъьн драматически коллективашца. Масала, «Керттерча лостаме» яха пьеса оттаг кийчуьн я Серноведски станица драматически коллективе, хІЬЬта Ойлахмара самодеятельни коллективе — Н. Эвальда «Майра іогу» яха пьеса.

Методически центр я Орджоникидзевски станицера районни культура ШІа. Ухлаьа культучрежденей болхлоца материальни новкъостал хинца на Іеш, хьажара программаш кийчъьн специалисташкаьра новкъостаьл хьеьанна а ЦІ.

Фу хьокхаргда районни культура Шеное? Хьажара кийчдаьнг маш дувцаргдац вай. Царех я «Любовь Яровая» яха Тренева пьеса, «Малиновке саг ар» яха Александрова оперетта, «Кателя» яха балет, «Сийрегта» боккъача Оконфа каратДаьлнаьраш» яха литературтно-музыкальни композиции. Ехы мел йолчарел совнагІа къаьстта концертни программ кийчъьлй.

Бе беза болх боккъа ба, ЦІхьаьнкъа, культура болхлоца шоай дерриТа низаш тІаьдахийтаьл районни самодеятельность кхуьча районашкарчул вогІа на хилийта ціерташ.

Художественни самодеятельносте дакъа лоацаранца дьь дьхьал Соболева ядьдь «Шен дан» «Тепаш тоха ъ суда», В. Катаева «Сальа дІа» яхараш санна зола доккхий балхаш. Гулак Артемовске «Дунайі дехьара запорожец» яха опера, дуккха кхьлаьаш. Культура цІен болх кийчъьн даГІа бовзийтар духьа арсда аз, 1965—66 шерашка 37 спектакль лоьаьлй 12.320 гаг хьажийта чаХх я ноьхьхаш, 79 концерт оттаьдьл 17 озар совгІа саг я хьажийтаьл. Ший болх 6-зза телевидене гІолла цьхьхаб культура Шено.

Хьажара кийчо еча доккха новкъостал ду моттиперча партийни органаша. Цар художественни самодеятельноста кружоькаца шоаш даьхьа лаьца на Іеш, боккха болх бу кхьбаРаш цу юкъеозаш а.

Т. НИГОРОДОВА,
Сунженски районни культура отдела инструктор.

ООН-а Генеральни Ассамблея сессе

Нью-Йорк, 22 ноябрь. ТАСС-а корр. Ю. РОМАНЦОВА хоьм бу:

Советски Союзо селхан хьалда хьалльаьр КНР-а ООН-ера законах йоаГІа боьхьнаш. ООН-а дийнахьарча заседанг кхамаьл деш советски виКало Н. Т. Федоренкос аьлар, за кІалчаЙ исторически нийсо ЦХа меттаоттаг, дуьнен хьалкъаьшта юкъерча организацие КНР-а виКалаШта моттиг яьлА.

ХІанаЦца Китайски Халкъа Республика боьхьонаш тхьаьеш хилаьр, цу паччахьлкхен ВІашагІкийттаЧа Къаьмй Организацен цун организацкен боьхьонах шийна йоаГІа моттиг ца хиларо, белгалдаьлкхар Н. Т. Федоренкос, ВІашагІкийттаЧа Къаьмй Организацена шийна, дуьнен хьалкъашта юкъера сотрудничество дегІайоаьлара Чулаьлаш, машарн дуьнен хьалкъашта ваьхьера кхеравлен чІоаГІЬЬра зе ду. ТІамаше хІама деций ООН хьаьрех цаІ ше йолен Кхеравлен Совета хьалданна член йолен Китай вай организацие ший законах воаГІаш йоа виКал воаЦаш хилар, ООН-а болх шийна тІаьлатта фундаментальни хІра йоЧа ООН-а универсальноста принципа духьал дешнаш из, ЦЦаш хьалЛацарз эффективни инструмента функцеш ЦхочачІаьра ООН-а новкъарло яьлй дО. Цу дерриТанеша дуьнен форума авторитет лохьЬ.

ЦхьаЦнена а ца хоьш дац, йоахар дІахо совет-ЦЦаьнгаш ТІемах йоаьлца ЦЦаьнгаш ТІемах йоаьлца ЦЦаьнгаш ТІемах йоаьлца